

Σκουλί νήματος, κλωστή, ὄτρα, σπάγος, πόκος, ποκάρι, τουλούπα, κλώστης, καρούλι, περαστήρι, ἀνέμη, μαπούρι, κουδάρι, κουβαρίστρα, ροδάνι, ἀργαλειὸς καὶ μπουφά, σαίτα, σφονδύλι, βόκα, ἀλακότη, ἀπειλιχτρος, ἀδράκτι, τυλιγαδι, τυλικτάρι, φάδι, στημόνι, χνουδι, οὐγια, κενάρι, ζύφασι, σιμοῦσα, κάτι (τόσα κάτια=δίπλες). Βελόνα, σακκορράφα, σουβλί.

Εἶδη φαψίματος, καθβαλλορίκι, πατητή, γαζί, πιασβελονιά, κουφοβελονιά, τρύπωνμα, τρυπογάζι.

Παραλείπομεν τὰ ξενικὰ ὀνόματα τῶν ἐνδυμάτων τῶν ἱερέων, τὰ τῶν χρωμάτων καὶ ἄλλων, καὶ σημειοῦμεν τὰ ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων καὶ ἐνδυμάτων ἐξευτελιστικά, κουρέλι, πατσαβούρα, πανιστής, κωλόπανο, πανί, χάρβαλο, ἀποφόρι, σάββανο καὶ μύζαρο, καλίκι (ἐπὶ ὑποδημάτων).

Ἡ ἀνάγνωσις καὶ μόνη τῶν ὀλίγων ἐκ τῶν πολλῶν ἀνωτέρω ὀνομάτων, ὧν εὐαρίθμητα εἶνε τὰ Ἑλληνικά, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἔτυμολογία καὶ ἡ περιγραφή τῶν δηλουμένων ἀπαιτεῖ συγγραφὴν ὀλόκληρον, καταδεικνύει σαφέστατα τὴν ἐπίδρασιν τῶν κατακτητῶν Φράγκων, Ἑνετῶν, Τούρκων ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τοῦ ξένου ἐμπορίου τῶν κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἀποικιῶν Ἑνετῶν, Φλωρεντινῶν, Γενοβέζων, Ἀμαλφιτανῶν καὶ ἄλλων δυτικῶν λαῶν, περὶ τοῦ ἐμπορίου τῶν ὁποίων παραπέμπομεν εἰς τὰ ἔξοχα συγγράμματα τοῦ W. Heyd, *Le colonie commerciali degli Italiani in Oriente nel medio evo*, καὶ *Histoire du commerce du Levant au moyen âge*, γερμανιστὶ καὶ γαλλιστὶ ἐκδοθείσης, εἰς τὰς ἀπείρους περαπομπὰς τῶν ὁποίων οὐδὲν Ἑλληνικὸν εὐρίσκωμεν βιβλίον ἀναγραφόμενον!

[Ἐπεται τὸ τέλος.]

ΑΝΤ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

(Κερκυραϊκὴ παράδοσις).

Μὲ τὰ πανιά μαρμαρένια, τὰ κατάρτια, τὸ σκάφο κι' ὅλα τὰ ξάρτια, στὴν ἄκρη τοῦ πελάου, κάτω ἀπὸ τὸ περήφανο βουνὸ τοῦ Παντοκράτορα, ἀντικρὺ τοῦ παλῆου μοναστηριοῦ τῆς Παλαιοκαστρίτσας, στὸ φύσημα τοῦ γλυκοῦ πονέντε, στέκεται σὺν στοιχειῷ ἀραγμένῳ κι' ἀκίνητο τὸ μαρμαρωμένο καράβι ποῦ τὸ γνωρίζουν ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι στοὺς Κορφοῦς.

*

Ἄσπρο, ὀλόασπρο κι' ἀκίνητο μὲ τὴ λευκὴ του μορφή βλέπει χωρὶς συναίσθησι αἰῶνια κι' ἀδιάκοπα τὰ χρόνια ποῦ περνοῦν σιμὰ του, σὺν τ' ἀφρισμένα κύματα ποῦ μαυροπρασινίζουν γύρω του.

Τὰ μαρμαρωμένα καὶ κάτασπρα πανιά του μὲ περιφρόνησι δέχονται τὸν λυσσασμένο ἄνεμο ποῦ τὰ φυσάει μὲ μάνητα κι' ἐκδικησι, ἐνῶ τ' ἀσάλευτο σκάφο του μὲ γέλιο καὶ ἀπάθεια διώγει ἀπὸ τὸν κόρφο του τὰ θαλασσοφουσκωμένα κύματα. Γενιὰ-γενιὰ ποῦ περνάει ἀπὸ τὸν πολὺπαθὸ δρόμο τῆς ζωῆς, πάντα τὸ βλέπει ἀπῆρχτο καὶ αἰώνιο μονάχα τὸ φοβερὸ κύμα στὸ πέραςμα τοῦ χρόνου, τ' ἀνεμόδροχα καὶ ἡ κατάρτα τοῦ ἐχάραξαν σιγά, σιγά στὸν ὕπνο του βαθυῆς καὶ αἰώνιες ρυτίδες.

Τ' ἀνθοστολισμένα χωριά ποῦ εἶνε ἀντίκρυ τοῦ κάθι αὐγὴ μὲς τὸ φανέρωμα τοῦ ἡλίου, ἀνάμεσα στὴν καταχνιά καὶ κοντὰ στ' ἀστέρια τῆς νύχτας μὲ χτυπόκαρδο ἀντικρύζουν τὸ στοιχειωμένο καράβι ποῦ μὲ τὰ πανιά ἀπλωμένα καὶ μὲ βία φαίνεται νὰ ζυγώνη ὀλοένα τὴ στεριά.

Ἡ ἱστορία τοῦ στοιχειωμένου καραβιοῦ εἶνε πολυαδιήγητη καὶ τρομερὴ. Μᾶς θυμίζει χρόνια βαρυὰ καὶ δυστυχισμένα ὅποιοι τὴν ἀκούση δὲν θὰ φρίξη τόσο ἀπὸ τὴ διήγησι, ὅσο ἀπὸ τὴν ἐνθύμησι.

*

Τὸν χειμῶνα ὅταν τὰ γνέφια ζυγώνουν τὴ γῆ καὶ ὁ οὐρανὸς γελᾷ μὲ τ' ἀστραπόβροντα, ἐνῶ ὁ ἀγέρας μὲ μάνητα θέλει ν' ἀρπάξη ἀπὸ τὰ θεμέλια τὰ καλύδια τοῦ χωριοῦ, καθεὶς πατέρας μὲ τὰ παιδοῦλια του καὶ μὲ τ' ἀγγόνια του κάθεται ὀλόγυρα ἀπὸ τὴ φωτιὰ ξαπλοπόδι, κ' ἐκεῖ καλόκαρδος καὶ μὲ γονιοῦ χάρι ἀρχιζει καὶ λέει ἀτέλειωταις ἱστορίαις ποῦ φέρνουν χαρὰ ἢ λύπη εἰς ὅλους τῆς συντροφιάς, ἐνῶ κάπου, κάπου λυγερὴ χωριατοπούλα μὲ μαῦρα μάτια καὶ ῥοδοκόκκινη κερνάει μὲ χάρι σὲ καθαρὸ ποτήρι σὺν τὴ καρδιά τῆς γλυκὴ καὶ ἀθάνατο κρασί.

Ἡ ἱστορία τοῦ στοιχειωμένου καραβιοῦ πολλὰ εἰς φοραὶς ἀκούστηκε σταῖς καλύδαις τῶν χωριῶν καὶ σὺν πετούμενο πέταξε στὰ βουνά, στοὺς κάμπους ἀφίνοντας πάντοτε πικρὰ ἐνθύμησι.

Τ' ἀγγόνια ποῦ τὴν ἄκουσαν ἀπὸ τὸν πάπο τὴν λέγουν στὰ παιδιά τους κ' ἔτσι ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ὁ χρόνος τὴν σώζει ὡς σήμερα πιστὰ καὶ αἰώνια.

*

Ὁ βοσκὸς ποῦ παίξει μὲ πάθο τὴν ποθητὴ καὶ γλυκὴ φλογέρα του στὴν ἄκρη τοῦ βουνοῦ καὶ τὸν παθητικὸ ἦχο τῆς μὲ χάρι καὶ ἀρμονία ἀρπάξει τὸ γλυκὸ ἀέρι τῆς αὐγῆς καὶ τῆς νύχτας μαζὺ μὲ τὰ βελάσματα τῶν κοπαδιῶν ποῦ κάτω στὸ χλοερὸ κάμπο βόσκουν χαρούμενα καὶ τρισευτυχισμένοι βλέπει μὲ περηφάνια τὸ βίβ του καὶ τὴ δόξα του, ὅταν τύχη κ' ἀντικρύσουν τὰ μελαγχολικὰ ἀπὸ τὴ μοναξιά μάτια του τὸ στοιχειωμένο καράβι, μὲ μιᾶς ἀλλάξει καρδιά καὶ λογικὸ ἢ φλογέρα βγάξει τρεμουλιαστοὺς καὶ ἀδύνατους ἤχους καὶ ἡ κακὴ ἐνθύμησι μπλέκει τὸν νοῦ του, γιὰτὶ περνοῦν ἀπ' αὐτὸ χρόνια κακὰ καὶ δυστυχισμένα.

Ὁ δουλευτὴς ποῦ μὲ θάρρος κι' ἀκαρτέρησι δουλεύει ἄκοπα τὸν ἀδούλευτο κάμπο του καὶ μὲ ὀλόχαιρας ἰδέαις σπρώχνει τὰ ζῶα του εἰς τὴ δουλειά, ὅταν ὁ νοῦς κ' αὐτοῦ σμίξη εἰς τὰς ἰδέαις του τὸ μαρμαρωμένο καράβι μὲ μιᾶς σκοτίζεται, τὸ χέρι του τὸ ζευγάρι δὲν ξουσιάζει πλειά, γιὰτὶ τὸ λογικὸ του τρέχει μὲ χρόνια παλαιὰ, βαμμένα μὲ αἶμα καὶ δουλειά, μὲ χρόνια δυστυχισμένα.

Ἡ λυγερὴ καὶ ξανθομαλλοῦσα κόρη μὲ τὸ χαρούμενο καὶ ροδαλὸ πρόσωπό τῆς, μὲ τὰ μαῦρα κ' ἐκφραστικὰ μάτια, ποῦ καίνε καρδιακίς εἰς τὸ χωριό, ὅταν κ' αὐτὴ ἢ Νηράϊδα ἀντικρύσῃ τ' ἀκίνητο καράβι ἀπὸ τὸ παρθενικὸ παραθύρι τῆς, ποῦ κάθεται καὶ γνέθει μὲ χάρι, θαλασσοχρωμα πανιά τότες ἀπὸ τὰ χέρια τῆς φεύγει ἡ δουλειά, τὸ γνέμα τῆς μπλέκεται καὶ σὺν ἀναίσθητη στέκει καὶ τὸ παρατηρεῖ, ἐνῶ στὸ λογικὸ τῆς ριζοβολεῖ σιγὰ καὶ ἀγάγια μία ἀπόκριψη λύπη ποῦ τὴν αἰσθάνεται ὅλο τὸ σῶμα τῆς.

*

Δὲν ἔχουν περὰση πολλὰ χρόνια ποῦ καὶ ἡ πολυπόφερτοι Κορφοί, τὸ ξακουσμένο τοῦτο νησι ἦτανε μὲ τὰ σίδηρα τῆς σιλαβιάς δεμένο καὶ δουλεμένο στοὺς ξένους καὶ σ' ὀλίγους ἀφεντάδες, καθὼς ὁ Μωριάς, ἡ

Ρούμελη και ὅλοι οἱ τόποι ποῦ κραζόντανε μὲ τὸ δοξασμένο ὄνομα Ἑλλάς.

Ἦτανε χρόνια στὸν τόπον μας ποῦ οἱ ἄνθρωποι ἦσαν δούλοι σὰν ζῶα, ποῦ τὰ δυστυχημένα χωριά μας ἐδουλεύανε νύχτα-μέρα σὰν σκυλιὰ γιὰ λίγους ποῦ ἐρημώνανε ἀπλάχνα τὰ πλούτια τοῦ νησιοῦ μας. Τὸν τόπον ποῦ ἐγεννήθηκε, ποῦ ἐδούλευσε, ποῦ ἔχασε τὰ νειάτα του κ' ἐπότισε σταλαματιά, σταλαματιά μὲ τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς του ὁ χωρικός μας τότε δὲν ἐξουσίαζε...

Καὶ καλὰ δὲν ἔφθανε τὸ κακὸ ποῦ εἶχαν οἱ δυστυχημένοι χωρικοί μας ἀπὸ τὰς ἐξουσίαις τοῦ τόπου μας, ἀλλὰ καὶ ξένοι ὄχθοι κάθε λίγο ἐρημώνανε τ' ἀνθοστολισμένα καὶ πλούσια χωριά μας. Τότες τὰς περισσότεραις δυστυχίαις καὶ ἐρήμωσις ἔπαθαν τὰ πολύπαθα χωριά τοῦ Ὄρους¹ ποῦ ἦτανε κοντὰ στὰ παράλια τῆς Ἀλβανιῆς κ' ἀντικρὺ ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸ πέλαγος.

Σ' ὅλαις αὐταῖς τὰς δυστυχίαις καὶ λύπαις, ὁ χωρικός μας τότες ὡς σύντροφος, παρηγοριὰ κ' ἐλπίδα του εἶχε τὴ θρησκεία του κ' αὐτὴ ἐπίστευε καὶ ποθοῦσε στὴ καρδιά του, ἐνῶ μέσα στὴ χώρα ἀπίστα καὶ γιὰ διασκέδασι τὴν καταπατοῦσαν. Οἱ παπάδες ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἦτανε οἱ δασκάλιοι ἀπὸ τὰ γράμματα καὶ ἀπὸ τὴ θρησκεία. Ἡ προσευχὰς καὶ οἱ ψαλμοὶ ἦτανε ἡ ἀληθινὴ σοφία τους² ἡ ἅγιες εἰκόνες ἡ παρηγοριὰ, ἡ ἐλπίδα τους καὶ τὰ ἐρημοκλήσια τὰ καταφύγια τῆς καρδιάς των.

* *

Εἰς τὰ χρυσὰ μάτια τῆς Δύσης, ἀντικρὺ ἀπὸ τὸ ἀνοικτὸ καὶ μαῦρο πέλαγος, κοντὰ σ' ἀερογιάλι ποῦ γλυκοπαίζει ἢ μὲ λύσσα βράζει τὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσας, εἰς ἓνα βράχον δροσολουμένον ποῦ ἔχει δεξιὰ, ζερβιὰ ἀνθοστολισμένους κάμπους καὶ περιβόλια, ἦτανε καὶ εἶνε στηλωμένο καὶ ὀλομόναχο τὸ ξακουσμένο στὸν τόπον μας μοναστήρι τῆς Παληοκαστρίτης.

Στὸ καιρὸ τῆς δυστυχίης, τῆς φτώχειας, τῆς κλεψιάς καὶ τῆς ἀθεοφοβίας τὸ ἅγιο τοῦτο μοναστήρι ἦτανε γιὰ τὰ δυστυχημένα καὶ πολύπαθα χωριά τοῦ τόπου μας διαμάντι σὲ σκοτάδι, ἀστροφεγγιὰ σὲ μαυρίλα, ἦτανε τὸ πολύπαθο ἢ παρηγοριὰ κ' ἐλπίδα τῶν δυστυχημένων. Μὰ κ' αὐτὸ μ' ὅλη τὴν ἰερά δύναμι ποῦ εἶχε δὲν ἔμπορεσε νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ πάθια αὐτοῦ τοῦ καιροῦ. Γιατὶ ἐχτὸς ἀπὸ τοὺς φόρους ποῦ πλήρωσε σταῖς ἀρχαῖς, φόρο δουλικὸ καὶ βαρὺ ἐπλήρωνε σ' ὀλίγους ἐχθρούς ποῦ κάθε μέρα ἐλήστευαν ἄκοπα τὸ ἐρημικὸ καὶ ἅγιο τοῦτο μοναστήρι. Ληστές τῆς Ἀλβανιῆς καὶ κλέφτες θαλασσινοὶ Ἀλγερίνοι ἤσυχα δὲν τ' ἔφιναν. Εἶχε ἔλθῃ ἐποχὴ ποῦ εἶχαν μείνῃ σ' αὐτὸ ὀλίγοι καλογέροι μὲ τὸν ἅγιο ἡγούμενον, ποῦ ἔτρωγαν γιὰ φαγὶ ξερὸ καὶ μαῦρο ψωμὶ σὰν τὴν ἄγρια θάλασσα ποῦ κάθε μέρα ἀντικρὺζανε μὲ χτυποκάρδι καὶ τρομάρα.

* *

Μία Κυριακὴ, εὐλογημένη μέρα, πουρνό, πουρνό ποῦ ἀκόμη ἢ καταχνιὰ ἐγλυφε τὴ θάλασσα καὶ ἡ φύσις ὅλη ἄρχισε νὰ στολίζεται γιὰ νὰ φανερωθῇ μ' ὅλα τὰ κάλλη τῆς στὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ποῦ τὰ πουλιὰ μὲ δροσολουσμένα φτερά ἐβγαίνουν χαρούμενα ἀπ' ταῖς φωλιαῖς των γιὰ ν' ἀρχίσουν τ' ἀτέλειωτα τραγοῦδιά τους καὶ ἡ γλυκὺφωναις καμπάναις τοῦ μοναστηριοῦ ἐσήμειναν τὸν πρωῖνὸ ὄρθρο, μέσα στὴν καταχνιὰ, στὰ θαλασσοφουστωμένα κύματα, στὸ ἀνοικτὸ πέλαγος ἐφαινότανε νὰ ἔρχεται μὲ βία καὶ μὲ τὰ πανιὰ ἀπλωμένα καὶ τὰ κατάρτια γυρτὰ ἀπὸ τὴν δύναμι τῶν πανιῶν ἓνα μαῦρο

καράβι σὰν κόλασι. Ὁ ἥλιος τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ἄρχισε νὰ φαίνεται ἀπὸ τὰς βράχιας τοῦ βουνοῦ, καὶ μὲ μιὰς σὰν θεῖος φύλακας τῆς καρδιάς τῶν ἀνθρώπων φλογισμένος καὶ αἰσθαντικός ἔρριξε ταῖς χρυσαῖς ἀχτίδας του στὴ θάλασσα, στὸ σκάφο καὶ στὰ ἀεροφουστωμένα πανιά τοῦ καραβιοῦ, ποῦ μὲ λύσσα, σὰν μαχαίρι ἔκοβε τὸ κύμα. Ὁ ἅγιος ἡγούμενος μὲ τὸ μαῦρο καὶ σταυρωμένο ράσο του, μὲ τὴ γλυκεῖα καὶ πολύπαθη μορφή του ἦτανε ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ στὴν ἐκκλησία καὶ μὲ λίγους καλογέρους ἐψάλλε τὸν πρωῖνὸ ὄρθρο κ' εὐχαριστοῦσε τὸ Θεὸ γιὰ τὴ μεγάλη χάρι του.

Τὴν ἄγρια αὐτὴ στιγμὴ ποῦ ἡ καρδιά τοῦ καθενὸς ἦτανε ἀνυψωμένη³ κ' ἐστὸν ἀθάνατο καὶ οὐράνιο κόσμος, ἓνας ἀπὸ τοὺς καλογέρους ἐμπῆκε τρομαγμένος καὶ γλωμὸς σὰν θειοφοκέρη στὴν ἐκκλησία...

— Πάτερ ἡγούμενε! ἓνα καράβι σὰν ἀλγερινικο ζυγώνει ὀλοένα τὴν στεριά μας.

Ἦτανε σὲ λόγια τοῦ τρομάξαν καὶ μὲ μιὰς ἐγονάτισαν σηκώνοντας τὰ χέρια στὸν οὐρανὸ. Ἦξεραν τί θὰ ἐπάθαιναν οἱ πολύπαθοι κ' ἐτρόμαξαν.

Ὁ ἅγιος ἡγούμενος δὲν εἶπε λόγος, μονάχα μία ματιὰ ἔδωκε στὸν ἐσταυρωμένο Χριστὸ καὶ τὰ χεῖλια ἐψυθυρίσανε «βοήθη Χριστέ μου», ὕστερα πέρνοντας τὸ θυματὸ καὶ τὸ σταυρὸ ἀπὸ τὴν ἄγρια τράπεζα κατέβηκε τὰ σκαλιὰ μὲ θεῖα εὐλάβεια, σὰν οὐράνιος δικαστής.

Ἦτανε σιωπηλοὶ τὸν ἀκολουθήσανε...

Ἦστερα ἀπὸ λίγα βήματα ἀντίκρουσαν τὴν θάλασσα καὶ μὲ τρομαγμένα μάτια εἶδανε νὰ τρέχῃ σὰν ρούφουλας καὶ ἀνεμοζάλη στὰ θαλασσοφουστωμένα κύματα τὸ μαῦρο σὰν κόλασι καράβι.

Ἦτανε ἐπιασε θανατικὴ σιωπὴ.

Μονάχα τὸ φλοῖσισμα τῆς θάλασσας καὶ ὁ χτύπος ἀπὸ τὰ κύματα ἀκούοντανε.

Τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ὁ ἅγιος ἡγούμενος μὲ δακρυσμένα ἀπὸ τὸ παράπονο μάτια καὶ μὲ πρόσωπο φωτεινὸ ἀπὸ τὴν πίστι καὶ τὴν πεποίθησι ἐφίλησε μὲ τ' ἀγγελικὰ χεῖλια του τὸ εἰκόνισμα τοῦ ἐσταυρωμένου καὶ ὕστερα κρατῶντας αὐτὸ τὸ ἔδωκε καὶ τὸ ἐφίλησαν ὅλοι...

Ἦτανε τὸ καράβι ὀλοένα ἐζύγωνε καὶ οἱ ἄνθρωποι ποῦ ἦτανε μέσα ἔαστερα ἐφαινότανε. Ἀγριοι, ἄγριοι καὶ λυσσασμένοι ἐκύταξαν μὲ διαβολικὸ πόθος τὸ μοναστήρι. Ὁ ἡγούμενος ὅλα ἔβλεπε μὲ χτυποκάρδο. Τὸ μαχαίρι καὶ τὴν φωτιά τὴν ἄκουγε στὸν κόρφο του...

Ἐσήκωσε τὰ δακρυσμένα μάτια του στὸ γαλανὸν οὐρανὸ, καὶ ἐκεῖ στὴ δροσερὴ γλόχη γονατιστὸς καὶ μὲ τὸ σταυρὸ στὸ χέρι ἐδεθήθηκε. Ἦστερα μὲ θεῖα ποιοίθησι ἄνοιξε τὰ χεῖλια καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἄγρια στιγμὴ ἐψυθυρίσανε⁴ «Θεέ μου, ἂν αὐτὸ τὸ καράβι ἔρχεται γιὰ καλὸ καλῶς νάλλθῃ, ἂν γιὰ κακὸ μάρμαρο ἐκεῖ νὰ μείνῃ».

Δὲν ἐτελείωσε ἀκόμη ὁ εὐλογημένος τὴ δέησί του ποῦ μὲ μιὰς ὁ οὐρανὸς σὰν νὰ ἔχυνε ὀλόγυρα οὐρανίας καὶ θεῖαις λάμψαις ἐφώτισε τὸ βράχο τοῦ μοναστηριοῦ. Ἀνάμεσα στὸ χάος ἐφάνηκε ἓνα ἀγγελικὸ πρόσωπο νὰ κρατεῖ σταυρὸ στὸ χέρι.

Στὴ θεῖα αὐτὴν λάμψι ὅλοι σὰν τυφλοὶ ἀπὸ τὴν θαμποῦρα ἔμειναν⁵ τοὺς ἐφάνηκε ὅτι εὐρισκόντανε εἰς ἄλλο κόσμος.

Τὸ μυστήριον αὐτὸ λίγο ἐβάσταξε.

Ἦ θάλασσα ἀκόμη μὲ λύσσα ἔβραζε τὸ κύμα καὶ τὸ μαῦρο καράβι δὲν ἐφαινότανε πλεῖα νὰ ζυγῶνῃ τὴ στεριά. Μονάχα ἐκεῖ κοντὰ σ' ἀερογιάλι ἔμεινε ἀραγμένο ἓνα μαρμαρωμένο καράβι, μὲ τὰ κατάρτια, τὸ σκάφο κ' ὅλα τὰ ξάρτια γιὰ αἰωνία καὶ πικρὰ ἐνθύμησι στὰ πολυπόφερα χωριά τοῦ Ὄρους.

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

¹ Ἐπαρχία πρὸς Β.